

## **Ontologie**

**Ladislav Hejdánek**

This is a part of the original document:

[1991](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1991](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 2. 8. 1991

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 2. 8. 1991

## Ontologie

Věda, která se zabývá jsoucím jakožto jsoucím, musí poprávu nést jméno „ontologie“, neboť nám přináší LOGOS o ON hÉ ON. Velice ovšem záleží na tom, jakým způsobem bude toto základní ontologické téma pojato. Navrhuji nepřekládat v tomto výrazu obojí ON týmž českým slovem, totiž jsoucí, ale užít v překladu prvního ON slova „jsoucno“, kdežto ponechat jako překlad druhého slovo „jsoucí“. Pak tedy by ontologie byla věda, která se zabývá jsoucнем resp. jsoucný, pokud jsou (jak to naznačuje latinský překlad: ens quatenus ens est). Důležitost onoho rozdílu vysvětlím, jakmile si připomeneme, že každé (pravé) jsoucno je časově se dějící, vnitřně sjednocená událost. O tom, zda něco „jest“, můžeme totiž usuzovat resp. rozhodovat teprve na základě porozumění, zda to je událostně se dějící celek, anebo zda to je jenom hromada (třeba nikoliv nehybná, ale valící se nebo řítící se hromada).

Hromada totiž vlastně a v pravém smyslu „není“, protože to není vnitřně integrované jsoucno. Na hromadách nemůžeme proto ukazovat (demonstrovat), co to znamená „být“. Naproti tomu každé časové jsoucno nikdy není celé tím, čím právě jest, ba dokonce je mnohem víc tím, čím není, než čím jest. Proto „věda“, která se bude zabývat jsoucнем, pokud jest a jak jest, nikdy nebude schopná to jsoucno myšlenkově uchopit jakožto celek. Každý časový celek je jen zčásti jsoucí, ale zčásti i nejsoucí. Pro myšlenkové uchopení celku jakožto celku proto nestačí zabývat se jsoucнем jakožto jsoucím, ale je nutno se jím zabývat také jakožto nejsoucím. Ontologie musí tedy velmi úzce spolupracovat s méontologií (TO MÉ ON = nejsoucí), dokonce tak úzce, že spolu obojí musí vytvářet jedinou disciplínu.

(Praha, 910802-2.)